

OFFERDALS KYRKA

1768

Det är en traditionsrik helgedom
som möter besökaren av Offerdals kyrka.
Varje epok har lämnat sitt bidrag
samtidigt som man påminns om
slakten som "följa släktens gång".

KORT HISTORIK OCH BESKRIVNING

Offerdals nuvarande kyrka, uppförd av byggmästare Per Olofsson i Dillne 1767 och invigd av prosten Olof Genberg 17 juli 1768, är inte den första kyrkan på denna vackra plats med dess hänförande utsikt över Hällberget och Hällsjön. När den första kyrkan byggdes är höjt i dunkel, men det skedde troligen på 1100-talet. Man vet nämligen av en kvarvarande räkenskapsbok från år 1582, att den redan då var gammal och förfallen. Den äldsta kyrkan var ganska liten och till typen en fästnings- och absidkyrka. Den var en av de fyra äldsta stenkyrkorna i Jämtland. Trots bristfälligheten fanns den kvar ända till 1766. Då ansågs den emellertid för liten och revs nästan helt och hållet. Av denna Offerdals äldsta kyrka finns kvar en bit mur och den utgör sydvästra hörnet

av den nuvarande kyrkan, som byggdes fyra gånger så stor som den gamla.

Sin nuvarande exteriör fick kyrkan dels genom att det torn som byggdes 1814 ändrades 1868, dels genom att kyrkans karaktäristiska tak från 1700-talet, ett brutet valmtak, förändrades till ett vanligt sadeltak. Interiören fick sin nuvarande utformning efter en genomförd restaurering 1933. Då anskaffades bland annat kyrkans kopparportar, korfönster med blyinfattade rutor i antikglas.

1957 genomfördes en ombyggnad av vapenhus och sakristia. Bland annat lät man då konservera och i sakristian sätta upp två läktarfragment från den gamla kyrkan, försedd med bilder av apostlarna. Dessa bilder kan härröra från slutet av 1600-talet.

Altaruppsatsen
Altartavlan målades
1801 av Pehr Sundin
från Sunne Jämtland.
Den har två delar: den
övre föreställande Kristi
nedtagande från korset
och den nedre de tre
vise männens hyllning.
Figurerna vid sidan
av pelarna framställer
Tron med ett kors i
handen och Hoppet
med ett ankare.

Predikstolen

Ljusstaken

Orgeln

Bårtäcket

Predikstolen är tillverkad 1783 av den berömde bildhug-garen Johan Edler från Lockne, målad och förgylld 1787.

...

Bårtäcket tillverkades av Jonsa vävtjänst HB, Kerstin och Nils-Folke Samuelsson år 1998 och invigdes samma år. Bårtäcket går i blå ton och är mycket vackert. Bårtäcket utlånas till församlingsborna i Offerdals och Rönnöfors kyrka.

...

Kyrkans **orgel** är en verklig raritet. Den har 31 stämmor, 3 manualer och pedal. Det nya orgelverket har byggts av orgelbyggarfirman Olof Hammarberg, Göteborg, efter ett program gjort av musikdirektör Valdemar Åhlén, Stock-holm. Orgeln invigdes 6 juli 1953.

...

Ljusstaken i järnbleck, från 1500-talet, troligen äldre.

...

Gravstenen i väggen norr om stora ingången bär prosten A. L. Burmans och hans hustru Elisabet Plantins namn.

...

Kormattan – Helig stad, är vävd av Jämtnö och invig-des vid julottan 1960.

...

Gästabudsbullan eller Stor-Gertrud, en stor vrilskål från 1690. Den lär ha anskaffats av prosten A. L. Burman till bröllopsdagen samma år för att offerdalingarna då skulle få dricka ur den. Sedan blev det sed att den skulle användas när offerdalingarna kom med sitt tionde. Den fanns kvar i prästgårdens ägo till 1854 då församlingen köpte den. Idag används den vid offergång, då den ställs i mittgången.

...

Dopfunten – en dopängel, är snidad år 1716 av mästern Petter Blom i Gävle. Den var från början förgylld, senare vitmålad. Sin nuvarande färg fick den vid restaureringen 1933.

...

Den så kallade **Offerdalskalken** är en av de äldsta föremålen. Den är tillverkad i den sydschlesiska staden Neisse något av åren 1613–1615.

Dopfunten

Ljustavarna

Ljuskronorna

Väggmålningen

Kyrkdörren

Ljustavarna i främsta bänken på var sin sida av mittgången är av medeltida ursprung och restaurerades 1947.

...

Av **ljuskronorna** i mittgången har de två längst ner i kyrkan hängt i den gamla kyrkan (från mitten av 1600-talet respektive 1690). Den längst fram skänktes till den nya kyrkan 1768. Under läktaren intill södra muren hänger en krona av mässing. Den är sammansatt av fem armar från en gammal metallkrona, troligen från 1500-talet. Av ljuskronorna av järnbleck i vapenhuset kan den ena dateras till senast 1500-talet medan den andra är av betydligt senare datum.

...

Väggmålningen på södra muren – en rest från den äldsta kyrkan – påträffades vid en restaurering 1904 men frilades först 1933. Den härrör troligen från 1500-talet.

...

Kyrkdörren i västra muren till höger om ingången är en säregen klenod. Den är tillverkad av den tyske dragonen Gregorius Raaf och bekostad av kyrkoherde Abraham L. Burman.

Dörren består av 464 hopfogade stycken och är prydd med ornament i plattskäring. Den är daterad 1694. De två bilderna, S:t Petrus och S:t Johannes, som pryder dörren, är utförda av bildhuggaren P. Blom från Gävle. Den latinska texten på dörrens övre del lyder översatt: ”Öppna för mig rättfärdighetens portar.” När den nya kyrkan byggts 1767 flyttades dörren till södra ingången. Från 1904 förvarades den i sakristian fram till restaureringen 1933 då den fick sin nuvarande plats.

...

Epitafiet över södra ingången är från 1709 och skänkt av prosten A. L. Burman som en minnesvård över kyrkoherde Zakarias O Plantin och A. L. Burman och deras hustrur.

Epitafiet

I övrigt kan nämnas att kyrkan har många andra gamla föremål, såsom oblatjärn, rökelsekar (omnämnt 1614), ljustake av björk (1517).

Kyrkan har komplett uppsättning av mässkruddar, stolor, bursor och antependier i de liturgiska färgerna. Pingstdagen 1988 bars för första gången en röd stola och mässkrud, vävda av kyrkvärden Gulli Lodin.

OFFERDALS FÖRSAMLING

Offerdals församling ligger väster om Krokoms och ingår i Krokoms pastorat. Församlingen har ungefär 1 700 kyrkotillhöriga, två kyrkor och ett kapell. Offerdals kyrka ligger i Ede bredvid hembygdsgår-

den med en fantastisk utsikt över Hällsjön. Rönnöfors kyrka ligger vackert belägen i Rönnöfors. Kapellet ligger i Jänsmässholmen, med en vidunderlig utsikt över fjällvärlden.

Pastorsexpeditionen tel: 0640-171 00 • krokoms.pastorat@svenskakyrkan.se

Svenska kyrkan i Krokoms
svenskakyrkan.se/krokoms

Svenska kyrkan
KROKOMS PASTORAT

Uppgifterna i denna beskrivning är hämtade ur inventarieförteckningen för Offerdals kyrka och artikeln "Offerdals kyrka" av förutvarande kyrkoherde Elov Boman i En bok om Offerdal del II.